

redu, kakor vsi ostali ljudje. Danes to ni mogoče. Danes je izpostavljen neskončnim skrbem, raznovrstnim naporom, ki mu z elementarno silo izpodkopujejo energijo in mu s tem zmanjšujejo sposobnost do dela. Tega stanja ni mogoče drugače popraviti, nego tako, da mu država nadoknadi razliko med stanarino, kakor prejema danes, in najemninjo, katero od njega zahteva hišni lastnik. Državni uslužbenci zato pričakujejo, da bode kraljevska vlada z isto skrbnostjo, katero je pokazala doslej napram njim, kot svojim prvim in najzvestejšim delavcem, vzela v pretes to vprašanje, in ga zanje zadovoljivo rešila. — (»Naš Glas«, Zagreb).

— Poročil se je dne 28. januarja g. Rudolf Pipa, šolski upravitelj v Šmarjeti pri Novem mestu, z gđe. Julko Karlovšek, učiteljico istotam, iz znane in ugledne rodbine Karlovškove. Obilo sreče!

— Priporočamo nabavo blaga za obleke itd. pri tvrdki NOVAK, Kongresni trg 15 po reklamnih cenah, državnim uradnikom tudi na obroke.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljska Samopomoč. Društvo je zaključilo 31. poslovno leto. Ob sklepu leta 1929. je imela U. S. 2393 članov. Posmrtnina z zadnjega dne v l. 1929. je znašala 11.965 Din. V l. 1929. je umrlo 20 članov. Dediči so na posmrtninah prejeli 233.305 Din. Posamezne posmrtnine so bile nakazane takoj, ko je preselila državna uprava sprejemni in mrtvaški list umrlega člana.

Člani U. S. se zavedajo, da je le v slogi moč. Smrt se oglasi prej ali slej pri vsakem. Kako prav pride posmrtnina vdovi, vdovcu ali osiroteli deci, bi vedeli povedati najbolje oni, ki so bili sami v tem težkem položaju. Člani U. S. pa s svojim rednim in hitrim plačevanjem članskih prispevkov omogočajo društveni upravi, da lahko brez odlašanja nakazuje visoke posmrtnine. Dvakrat da, kdor hitro da! — To mora tako biti! Kdor ima kaj zaostanka, naj ga nemudoma poravnava, slabi plačniki ovirajo redno društveno poslovanje.

Pri ti priliki se obračam s prijazno prošnjo do naših zaupnikov in nabiralcev novih prijavljenec za U. S. v posameznih učiteljskih društvih, da nas tudi v tem letu tako dobro podpirajo kakor v pretečenih dobah. Z njih vztrajnim in uspešnim sodelovanjem se pripomogli društveni upravi, da se je dvignilo število članov na tako lepo višino in da je postala posmrtnina lepo tolažilo v težkih časih. Čast in hvala jim! — Naj ne bo društvenega zborovanja, učiteljskega sestanka ali slične prilike, da se ne bi ti naši prijatelji oglasili s priporočilom ali z nabiralno polo U. S. Kdor je dobre volje in zna ceniti veliko pomoč, katere bodo njegovi najbližji in najdražji gotovo enkrat deležni, ta se bo priglasil za sprejem.

Vsakemu prijavljencu pošlje društvena uprava položnico z vpisanim zneskom za nakazilo sprejemnih pristojbin (od 25 do 74 Din). Ta znesek naj nakazuje prijavljenecek takoj, ker sicer ne more postati član U. S. Brez vplačila sprejemnih pristojbin se nikogar ne vpiše v člansko knjigo in nikomur ne izda sprejemnega lista. Društvena uprava hrani iz zadnjih let okrog 200 prijavljenj za sprejem v U. S. Vsi ti so prejeli položnice, niso pa nakazali vpisanih zneskov in zato tudi ne morejo biti člani U. S.

V teh dneh bo razposlala društvena uprava vsem tem prijavljencem še enkrat položnice za nakazilo sprejemnih pristojbin. Znesek za sprejemne pristojbine je vpisan zgoraj na robu. Kdor resno misli bo takoj nakazal predpisani znesek ali pa bo vrnil pisno s položnico društveni upravi, da ga izloči iz evidence. Danes znaša posmrtnina 12.000 dinarjev, če se odzovejo vsi prijavljenci, bo kar za cel tisočak višja. Iv. K.

—g Članom Učiteljske Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo treh smrtnih slučajev, in sicer: 202. Martin Lah, Celje, 203. Matilda Vodenik, Maribor in 204. Franc Sijanec, Sv. Andraž. Članski prispevek s poštnino znaša 16 Din. Zamudniški sem prišel k temu znesku še zaostanek. Pri zadnjem nakazilu so nekateri člani po pravljali s svinčnikom vpisani znesek na položnici, niso upoštevali letnega prispevka za upravnino in rezervni fond 6 Din (§ 4. in 5. društvenih pravil) in zato so nakazali namesto 17 Din le 11 ali 12 Din. Društveni upravitelj te zaostale zneske zdaj vračunal. Prosim nakažite vpisane zneske takoj v prvih dneh februarja! One člane, ki so prejeli opomine, prosim, da ne odlašajo z nakazili — posebno tiste, ki so prejeli v tem ali v prejšnjem mesecu zadnji (III.) opomin — ker jih bo društveni odbor sicer izključil iz društva. — U. S. ima 2401 člana, posmrtnina znaša koncem januarja t. l. 12.005 Din.

FOTO - APARATI IN FOTO - POTREBŠČINE

se dobijo v največji izbiri in po najugodnejših cenah

v drogeriji „ADRIA“

LJUBLJANA 1

SELENBURGOVA 1 Mr. Ph. S. Borčić

„Naš rod.“

—nr. ZALOGA. Decembrske številke nimamo več v zalogi. Pridržali smo si samo par sto izvodov za vezavo. Kdor nam je vposlal denar za decembrsko številko po 15. januarju, ko je bila naklada ponatisu že določena, nam vpišemo to vplačilo v dobro k februarskemu naročilu. Januarske številke imamo tačas še par sto izvodov.

—nr. Ne zamujajte terminov! Druga številka se je zakasnila samo vsled tega, ker smo čakali na naročila nekaterih šol, ki prve številke niso pravočasno prejele. Opozarjamo, da odslej ne bomo čakali nikogar več. Nam ne gre in tudi ne sme iti za rekord naklade, marveč je važnejše, da si ohranimo red, pa makar da izgubimo pri tem nekaj rednih naročnikov. Prihodnji pošiljki bomo priložili točno oznako terminov za vse nadaljnje mesece. Rok za marčevo številko po teče po prvotnem datumu na naročilnicah, na kar že zdaj opozarjamo!

—nr. Ponovno prosimo, da označite naročilo tudi na vrhu položnice, n. pr.: 125—II., 8—I. ali 125—Feb., 8—Jan., kar nam zelo olajša kontrolo. Naročajte samo enkrat v mesecu in skupno za vso šolo!

—nr. Koliko smo tiskali? Na tozadevno vprašanje odgovorjamo, da je bila naklada 1. in 2. številke točno 45.000.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

25. januarja sta se vrnila po 12 dnevnom potovanju po Čehoslovski dva zastopnika pevskega zbora, ki sta uredila na licu mesta vse potrebno za turnejo pevskega zbora. Sprejeta sta bila povsod ljubezno in ne moreta prehlaviti postrežljivosti in uslužnosti vseh merodajnih faktorjev, ki so se ponudili v pomoč pri organiziranju turneje. Prisrčna zahvala vsem, ki umevajo pravilno presoditi pevsko turnejo učiteljskega pevskega zbora in so našima delegatom nudili vso pomoč. Prepričani smo, da je tudi med tukajšnjimi faktorji, posebno učiteljstvom, dovolj razumevanja.

Definitivni program turneje:

Odhod iz Ljubljane 26. marca ob 12.04. 27. marca koncert v Č. Budějovicah. 28. marca koncert v Plznu. 29. marca matineeja ob 11. uri za šolsko mladino v Plznu. Popoldne odhod v Prago. 30. marca ogled Prage in matineeja za šolske otroke. 31. marca koncert v Pragi. 1. aprila koncert v Hradec Kralove. 2. aprila koncert v Olomucu. 3. aprila koncert v Brnu. 4. aprila ogled Brna. 5. aprila koncert v Bratislavi. 6. aprila odhod na Dunaj. 6. aprila ob 19.45 z brzovlakom z Dunaja. Prihod v Ljubljano 7. aprila ob 4.48 uri.

Pevski tečaj se vrši 1., 2. in 3. februarja v Ljubljani v Glasbeni Matici. Odbor.

Učiteljski pravnik.

—§ 10% dodatek po čl. 7. čin. zak. se računa s 15% poviškom pri polnih letih v penzijo. Važna razsodba državnega sveta. V nekem slučaju umirovljenca s 35 leti službe se je zgodil slučaj, da je bil računani 10% dodatek samo od osnovne plače, ne pa tudi od 15% poviška (1884—Din mesto 2040—Din). Razlika sicer ni velika (letnih 156—Din), a je gotovo prav, da se pobrigamo za vsako drobtinico, ki nam gre. Zato prinašamo dotično razsodbo Državnega sveta v prepisu, ker je dana možnost, da bi se ponovili taki slučajji. Razsodba se glasi:

Državni svet

Br. 22.276/29

14. septembra 1929. godine

Beograd

U ime

Njegovog Veličanstva Aleksandra I.

Kralja Srba, Hrvata i Slovenaca

Državni svet

u svom II. Odeljenju koje sastavljaju Predsednik Odeljenja g. Radivojević Mika, Potpredsednik Državnog Saveta, članovi: g. g. Skarja Ivan, Dr. Rošić Maksa, Spasojević Janko, zamenik Jankulović Lazar i sekretar Marković Ljubomir, uzeo je u razmatranje tužbu B. J. protivu rešenja Ministra Prosvete od 23. februara 1929. god. O. N. Br. 91.109/29, kojim mu je regulisana penzija, pa je, proučivši, kako tužbu, rešenje i ostala akta, tako i odgovor Ministrov na tužbu, poslat pismom od 12. juna 1929. god., Br. 39.671, našao: Prema čl. 31. Zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda po navedenom najvišeg stepena osnovne plate službeniku pripada za sve dalje vreme službovanja njegova najviša godišnja osnovna plata uvećana sa 15%. Ova se poviška računa za penziju samo onima, koji imaju 35 godine službe — čl. 50. zakona o budžetskim dvanaestinama za septembar-novembar 1925. g. Tužbočeva osnovna plata na dan penzisonanja bila je ona iz čl. 29. Zakona o činovnicima povećana za 10% iz čl. 7. pom. činovničkog zakona i ovako uvećana osnovna plata imala je poslužiti kao osnov za povećanje sa 15%, pošto se tužbočeva ovako uvećana osnovna plata sa 10% ima smatrati kao redovna osnovna plata u smislu čl. 7. činovničkog zakona. S toga je pogrešno postupljeno u usporenom rešenju kad je prethodno izvršeno povećanje osnovne plate za 15% pa onda tako uvećanoj osnovnoj plati dodato 10%, već se je imalo obratno postupiti: prvo tužiocu povećati stepen osnovne plate za 10% pa tek ovako povećanom stepenu osnovne plate dati povećanje sa 15%.

Sa izloženog a na osnovu čl. 17. i 34. Zakona o Državnom Savetu i Upravnim Sudovima s obzirom i na zakon o taksama II. Odeljenje Državnog Saveta

presuđuje:

Da se rešenje Ministra Prosvete od 23. februara 1929. godine, O. N. Br. 91.109/29, poništi, o čemu presudom u prepisu izvestiti zainteresovane strane.

Taksa se ne plaća.

L. S. Potpisi.

»Gradj. škola«.

Stanovska organizacija UJU

Iz društev:

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI SREZ LJUTOMER ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 8. februarja 1930. v Gor. Radgoni z začetkom ob 10. uri. Razen običajnih točk dnevnega reda bodo 3 predavanja: Zacherl: »Moje potovanje po jugu naše države«. Mavrič: »Poročilo o seji širjega sosveta v Celju«. Žerjav: »Naša samoizobrazba in književni program Mladinske Matice«. — Udeležba obvezna.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA bo zborovalo 8. februarja v osnovni šoli v Dolnji Lendavi. Začetek ob 10. uri. — Pred zborovanjem bo imel sejo društveni odbor. — Vse tovariše in tovarišice pozivamo, da se udeležijo zborovanja. — Predsednik.

— SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU LJUBLJANA-OKOLICA — vzhodni del zboruje v soboto, dne 15. februarja t. l. ob 9. uri v osnovni šoli v Mostah s sledečim dnevnim redom: 1. Novi šolski zakon — povzemanje tov. Skulj. 2. O tovarištvu — referira sreski šolski nadzornik tov. Grad. 3. Razno. — Predsednik.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ bo zborovalo v soboto dne 8. svečana t. l. ob 10. uri v Kozjem. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. »Faktor dela — evangelij življenja«, predava tov. Donik. 4. Razgovor o materialnem stanju učiteljstva in novi šolski zakon. 5. Slučajnosti. — K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA NOVOMESKI IN TREBANSKI SODNI OKRAJ zboruje v soboto 8. februarja t. l. ob 10. uri popoldne na deški osnovni šoli v Novem mestu. Dnevni red je sledeči: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Predavanje g. skladatelja E. Adamiča o slovenski narodni pesmi. 4. Predavanje g. ravnatelja Merviča o slovenskem morju.

— PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 10. februarja po že objavljenem dnevnem redu, ki se naknadno še dopolni s točko: Projekt novih pravil Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva. Preštudirajte projekt! — Odbor.

— BELOKRANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v soboto 15. februarja ob 11. uri popoldne v osnovni šoli v Črnomlju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o seji širjega sosveta in situacijsko poročilo. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Tajnikovo poročilo. 4. Nacionalna ekonomija. Referira tov. Zajec. 5. Samoizobrazba. Referira tov. Mencej. 6. Metodični razgovor v smislu delovne šole pod vodstvom tov. nadzornika Vizjaka. 7. Navodila o sestavi plačilnih seznamov, poslovanju z zamudami itd. Referira tov. nadzornik Vizjak. 8. Slučajnosti. — Odpošljite pristopnice za Učiteljsko gospodarsko poslovvalnico v Mariboru. — Poravnava članarine je častna zadeva vsakega posameznika. Zaradi nerednega plačevanja članarine se nahaja blagajna v nevzdržnem stanju. Preštudirajte projekt novih pravil UJU, ki ga je izdelal izvršni odbor, ker bomo podali izpreminjavalne predloge. Na dnevnem redu so važna šolska, stanovska in predvsem društvena vprašanja, vsled česar je udeležba obvezna za vsakega zavednega člana. — Odbor.

Poročila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMESKI IN TREBANSKI SODNI OKRAJ je zborovalo dne 14. decembra 1929. v Novem mestu.

Poleg običajnih točk je bilo na dnevnem redu:

1. Poročilo tov. predsednika — tekoče zadeve.

2. Referat o stari in novi šoli. Predaval je g. Mervič, ravnatelj na meščanski šoli v Ribnici.

3. Slučajnosti. Članov ima društvo 59, navzočih je bilo 53.

Predsednik tov. Viktor Pirnat pozdravlja navzoče tovarišice in tovariše. Posebej pa še pozdravlja g. ravnatelja Merviča, ki je prišel predavati o stari in novi šoli.

1. Predsednik omenja v svojem poročilu, da so se izvršili od zadnjega zborovanja zapet važni dogodki v naši državi. Mesec oktober nam je prinesel novo ime naše lepe kraljevine Jugoslavije in z njim tudi njeno novo razdelitev na upravne banovine. Z željo, da bi nova doba z novim šolskim zakonom prinesla tudi našemu stanu srečnejše dni otvarja zborovanje ter preide na dnevni red.

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri.

Došli dopisi so se prečitali in obravnavali. Sklepi in predlogi:

a) Na predlog tov. predsednika se soglasno sklene, da se naprosi organizacija, da se stanovski list »Učit. Tovariš« bojuje večjo vlogo za naše stanovske zadeve.

Najboljše in najcenejše
OLJE zoper prah
kakor tudi
ŠOLSKE GOBE
nudi
ORIENT, D. Z. O. Z.
LJUBLJANA, Dunajska cesta 14

b) Mladinska Matica, oziroma nje vsebina naj bi se urejevala v toliko drugače, da bi se upoštevalo v prvi vrsti kmečko mladino, ker te je največ, ki čita ta list. Tozadevno naj bi se naredila remedura.

c) Pri Učiteljski samopomoči naj bi se uvedlo bolniško zavarovanje za člane. Sklenilo se je tudi naprositi tov. Kocjančiča, da bi nam poslal pravila o samopomoči.

d) Smernice za »Naš rod« naj bi dala razna učiteljska društva — več glav več ve — tako bi se eventualno izboljšala vsebina tega lista.

e) Da bodo zborovanja zanimivejša in privlačnejša, je potrebno, da dajo vsi člani svoje posamezne nasvete in tudi eventualna navodila.

f) Na predlog tov. Lilije se glasuje zaupnica poverjeništvu in se odpošlje.

g) Na predlog tov. Zuckovca se soglasno sklene, da sklicanje izredne skupščine ni potrebno; društvo poveri predsednika, da ga zastopa na širjem sosvetu.

2. Gospod Mervič, ravnatelj na meščanski šoli v Ribnici je referiral »o stari in novi šoli«. Marljivo sestavljeno delo je zanimalo članstvo nadvse in brez izjeme. Edina želja vsega članstva je bila, da bi se g. predavatelj še prikazal med nami in večkrat! Podajal nam je smernice za prehod iz stare v novo delovno šolo. Da ne smemo grajati vsega česar smo se naučili v stari šoli in tudi ne prenašati se, da bi kar sami po svoje ustvarjali novo delovno šolo.

3. Na predlog tov. Kržišnika se ustanovi novov pevski odsek. Tov. predsednik opozarja člane, naj pridno nabirajo članarino za Šolsko Matico in jo tako podpiramo, ker je to važna zadeva našega stanu.

Po sprejetih predlogih se tov. predsednik zahvali predavatelju za njegov nadvse zanimiv referat, kakor tudi tovarišem in tovarišicam za pazno sodelovanje in zaključ zborovanja.

Na prihodnjem zborovanju, ki se bo vršilo v Novem mestu, bo referiral tov. Vranc zopet o delovni šoli. Zborovanje bo 8. februarja t. l.

Pirnat Vikt., preds. Berden Fr., tajnik.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SODNI OKRAJ ŽUŽEMBERK je imelo 22. januarja 1930. v Žužemberku svoj ustanovni občni zbor.

Od 28 članov vsi navzoči, t. j. 100%.

Tov. Mervar otvori zborovanje, pozdravi vse navzoče ter oriše v kratkih potezah potek, pomen in namen ustanovitve našega društva. Zato predlaga, da se društvo ustanovi. Predlog je bil soglasno sprejet.

Tov. Mervar prečita nato društvena pravila, potrjena od banske uprave, ki so bila z edino izjemo paragrafa 10., čigar besedilo se je nekoliko spremenilo, posamezno in v celoti soglasno sprejeta.

Nato se je prešlo k volitvam. Za predsednika je bil z vzklikom soglasno izvoljen tov. Fr. Mervar. Ostali člani odbora in njih namestniki pa so se volili deloma po listih, deloma z vzklikom. Izvoljeni so bili sledeči tovariši in tovarišice: Baškovič Ivan, Brumat Irma, Hrovat Rafaela in Jankovič Janko. Za namestnike pa: Repe Josipina, Knific Pavla in Arzenšek Adolf. Za pregledovalce računov: Ambrožič Lado, Bezljaj Franica, Tavželj Saša.

Odbor se je konstituiral sledeče: Mervar Franc, predsednik; Jankovič Janko, podpredsednik; Hrovat Rafaela, tajnica; Brumat Marija, blagajničarka; Baškovič Ivan, odbornik.

Tov. predsednik predlaga mesečno članarino 18 Din. Tov. strokovni tajnik Kobal pa priporoča, da se plača 1. februarja ves prispevek za pevski zbor UJU, to je 6 Din. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Nato je poročal tov. strokovni tajnik Kobal o delu in prizadevanjih organizacije v poverjeništvu UJU za dobrobit učiteljskega stanu. Seznanil nas je tudi s spomenicami, ki jih je organizacija poslala na merodajno mesto glede pravilnika k šolskemu zakonu ter kmetijskih in gospodinjstvo nadaljevalnih šol. Vzpodbujal nas je tudi k edinosti, zakaj le v slogi je moč. Novemu društvu želi čim večje razmaha in napredka, dasiravno je majhno po številu.

Zaradi pičlo odmerjenega časa sklenejo člani, da pride predavanje tov. Ljubiča o »Mladinskem slovstvu« na vrsto pri prihodnjem zborovanju.

Tov. predsednik se zahvali poročevalcu za njegova poročila ter zaključ dobro uspelo zborovanje.

Mervar, t. č. preds. Hrovat Raf., t. č. tajnica.

— LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 6. decembra 1929. na II. mestni deški osnovni šoli z običajnim dnevnim redom, med katerim sta bili predvideni poročila tov. Iv. Dimnika o šolskem zakonu in tov. Pahorja o razčiščenju v organizaciji.

Od 200 organiziranih članov je bilo navzočih 115, torej 57,5%.

Predsednik tov. Mlekuž otvori ob določen uri zborovanje s pripombo, da je naloga današnjega zborovanja po sklepu obč. zbora z dne 16. oktobra 1929. razčiščiti naša nesoglasja v organizaciji ter podati članstvu jasno sliko o delu, trudu in uspehih poverjeništvu, odnosno vrhovnega vodstva organizacije pri sestavi novega šolskega za-

kona. Ker je zadeva o šolskem zakonu važnejša, je vstavil odbor poročilo tov. Dimnika na prvo, razpravo o kritiki pokrajinske skupščine, o pritožbah in programu opozicije pa na drugo mesto. Tov. Pahor je zahteval z ozirom na sklep občnega zbora izpremembo dnevnega reda, kar se je z večino glasov ugodilo.

Uvodno poročilo v razpravo — razčiščenje v organizaciji — je podal tov. Pahor. V poročilo je vnesel 21 dokazov opozicije o kršitvi deklaracije in delegacijskih sklepov in sklepov poslovnika. Na vse dokaze je reagiral tov. poverjenik ter mirno in stvarno pojasnil in zavrnil navedene očitke. V živahno, mestoma precej burno debato so posegli tovariši: Polak, Dimnik, Kobal, Grčar, Čop, Hreščak i. dr., ki so tolmačili mišljenje poverjeništvu, večine članstva in opozicije. Po dolgotrajni in nedokončani razpravi je članstvo dobilo vtis, da niso »kamni spod-tike« tako ogromne barikade, da jih ne bi bilo mogoče z obojestransko dobro voljo izravnati ter uglediti pot k skupnemu delu v korist celokupne organizacije.

Vsled zakasnele ure prekine tov. Hreščak na soglasno željo članstva svoje poročilo, na kar predlaga tov. poverjenik zaključek zborovanja z željo, da se razprava nadaljuje pri prihodnjem — večernem zborovanju, ki naj se vrši čimprej mogoče. V splošno zadovoljstvo in pomirjenje članstva je dodal še sledečo izjavo: »Poverjeništvu je pripravljeno sprejeti vsak stvaren predlog, ki stre-mi po izboljšanju organizacije. Ako se večina društev izjavi, da ni naša pot prava, naj si izberejo novo vodstvo. Pridite, povejte, kaj hočete in ne dvomim, da se ne bi odstranile zapreke, ki ovirajo skupno delo, nas razdvajajo in vznemirjajo, ako že ni padlo ono pravo tovarištvo, ki nas naj drži in krepi!«

Ker je bila večina tovarišev vsled obrtne nadaljevalne šole prisiljena oditi, zaključil predsednik zborovanje s prošnjo, da se prihodnjega večernega zborovanja udeležijo članstvo polnoštevilno, kar je za končno likvidacijo nesoglasja in v svrhu informacije o šolskem zakonu **neobhodno potrebno**.

Večerno zborovanje — sklicano dne 20. decembra — se ni vršilo, ker je bilo navzočega le 22,5% članstva.

V. Mlekuz, t. č. preds. J. Mihelič, t. č. tajnik.

+ **KRSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je imelo izredni občni zbor dne 7. decembra 1929, ob 10. uri v Krškem.

Od 133 članov v okraju je bilo navzočih 86 ali 64,7%, med tem ko je opravičilo svojo odsotnost 28 članov; neopravičenih je ostalo 19 članov.

I. **Situacijsko poročilo:** Predsednik tovariš Vanič pozdravi vse navzoče, zlasti tov. R. Plavšaka, zastopnika UJU, oblastnega nadzornika za šolske vrtove v pok. tov. Josipa Štreklja, tov. sreskega šolskega nadzornika Leop. Levstika, kakor tudi nove član(ice) Groboviš Maro, Čober Maro, Krusič Hildo, Karbaja Ljud. in gospo. Ljubica Antona, Pleharja in Kržišnika.

Nato odda besedo tov. Plavšaku, ki poda situacijsko poročilo v imenu poverjeništvu. Pri debati se oglašajo tov. Brezovar, Čop, Znidarčič in končno se prečita sledeča resolucija, katera se soglasno sprejme: »Ker kritiki poverjeniškega delovanja in njih so-mišljeniki svojih, na letošnji pokrajinski skupščini izrečenih in v sejah širjega sosveta ter pri posameznih društvih ponavljanih očitkov kljub ponovnim pozivom poverjenika, da to store, temu doslej še niso mogli dokazati nikake nepravilnosti glede poslovanja organizacije, nam je to dokaz, da so vsepriek izrekli neutemeljena sumničenja. Mesto poverjeništvu, katero bi bili radi imeli obsojeno, so obsodili sami sebe.

V zadoščenje nad tem dejstvom izreka-mo poverjeništvu Ljubljana svoje neomajno zaupanje in ga prosimo, naj vztraja na braniku za naše stanovske interese.

Kjer je pravica, tam je in bo zmaga!

ZAKON O NARODNIH ŠOLAH

s kratko razlago in stvarnim kazalom ter z dodatkom predpisov drugih zakonov, ki so v zvezi z zakonom o narodnih šolah;

zakonom za srednje šole, zakonom o učiteljskih, zakonom o učbenikih za narodne, meščanske, učiteljske in srednje šole ter podatki iz upravnih zakonov: o banski upravi, o organizaciji občne uprave, kar ima zvezo z narodno šolo in učiteljstvom narodnih šol

je izšel

za šole, krajevne šolske odbore, urade in učiteljstvo

V ZALOŽBI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

CENA: 22 Din

Zaradi interpretacije, ki je pridejana zakonu o narodnih šolah v zvezi z drugimi zakoni, je nujno potreben ta zakon vsakemu učitelju.

Obenem z resolucijo se je vzelo tudi situacijsko poročilo soglasno na znanje.

V tekočem upravnem letu sta bili dve odborovi-seji, na katerih se je konstituiral odbor in se reševali tekoči posli.

Prečitali so se nato došli dopisi in tov. Silovinc je podal blagajniško poročilo, kar se je oboje vzelo na znanje.

II. **Izprememba društvenih pravil:** Na predlog tov. tajnika se je soglasno sprejel sklep, s katerim se spremene društvena pravila v toliko, da se vrši redni občni zbor vsako leto septembra ali oktobra.

III. **Celibat javnih nameščenik.** O tej temi predava prav v živahnem tonu tov. E. Dolinarjeva in predlaga nato sledečo resolucijo, ki se je po kratki debati tudi soglasno sprejela:

»Učiteljstvo krškega okraja, zbrano 7. decembra 1929, na izrednem obnem zboru v Krškem prosi, naj zastavi poverjeništvu UJU vse svoje sile v dosegu popolne enakopravnosti med moškimi in ženskimi nastavljenici in da naj se odklanja vprašanje celibata za uradnice najodločneje. To vprašanje naj se postavi končnojavno ad acta kot nasprotujoče modernemu naziranju in modernim zahtevam.«

IV. **Nato opozarja tov. tajnik na naše institucije:** Mladinsko Matico, Naš rod in na UGP. Pri tem izrazi tov. Brezovar željo, naj uprava Našega roda razpošilja novo izišle številke tako, da pošlje najprej onim šolam, ki so od železnice najbolj oddaljene.

V. **Delovna šola v praksi:** Radi pozne ure se je moral tov. Bitenc omejiti na dobrih 10 minut, od česar pa naravno člani niso mogli veliko pridobiti. Zaradi tega se je sklenilo, naj tov. pokaže pri prihodnjem zborovanju res delovno šolo v praksi, t. j. naj pripelje svoj razred iz Leskovca v Krško, kjer naj novo metodo demonstrira.

VI. **Nato je tov. Štreklj predaval in demonstriral cepljenje kostanjev-maronov, in sicer na dva načina, nakar je govoril o kon-serviranju.** Navzoči tovariši in tudi tovarišice so mu bili za to zelo hvaležni in tovariš Brezovar je izrazil željo, naj bi tov. predavatelj o tem tudi pisal in spis objavil v »Sad-jarju«.

J. Vanič, preds. Znidaršič, tajnik.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ME-**

STO MARIBOR IN BLIZNJO OKOLICO je zborovalo v petek dne 10. januarja t. l. na II. deški osnovni šoli v Mariboru.

Navzočih 92%.

Zakon o narodnih šolah — pravilniki. Predsednik na kratko poroča o delu UJU za zakon, osobito o seji širjega sosveta, dne 5. januarja t. l. v Celju. Pri tem poudarja, da se poverjeništvu popolnoma zaveda važnosti trenutnega položaja in da poziva poverjeništvu članstvo k skupnemu delu za pravilnike — tu se prekine razprava o tej točki, ker je dospel predavatelj univ. prof. dr. Ozvald, ki

je takoj pričel s predavanjem: »Poizkus za-ključne sodbe o novi šoli«. Predavatelj oriše v stvarno in globoko zasnovanem govoru b-stvo »nove« šole. Na predlog tov. Cvetka se bo omenjeno predavanje priobčilo v »Popot-niku«, zaradi česar se debata preloži na eno prihodnjih zborovanj, na katero je obljubil tudi g. predavatelj, da pride.

Sledilo je nadaljevanje prve točke in raz-pravljanje o pravilnikih k novemu šolskemu zakonu. Predsednik prosi članstvo, naj mu predloži zaradi pomanjkanja časa pismene predloge k pravilniku.

Tov. Rode predlaga: Naj skuša poverje-ništvu doseči primerne doklade osnovnošol-skemu učiteljstvu in naj ugotovi eksstenčni minimum. (Soglasno sprejeto).

Živahna debata se je razvila o stanovanj-skem vprašanju učiteljstva v Mariboru. Stav-ljenih je bilo več predlogov. Predsednik je prosil, naj tovariš(ice) napišejo predloge, da jih bo poslal poverjeništvu UJU v Ljubljano, ki naj jih vzame za podlago pri stavljenju predlogov za načrt pravilnika.

Stavljenih je bilo še nekaj predlogov, ki pa niso prišli do glasovanja na tem zborova-nju, ampak je predsednik izjavil, da pridejo na drugem.

V burnem debatiranju zaključil predse-dnik zborovanje.

Skala Ant., t. č. preds. Š. Blažič, t. č. tajnik.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ME-**

ZIŠKO DOLINO je zborovalo dne 11. janu-

arja 1930 na Poljani pri Prevaljah.

V okraju je učiteljstva 55, včlanjenih 52, navzočih 38, t. j. 73%.

I. **Situacijsko poročilo:** Tov. predsednik otvarja zborovanje, konstatira sklepčnost, pozdravlja navzoče, a ugotovi tudi, da so vedno isti, ki ne posejajo zborovanj, o teh bo treba voditi točno kontrolo. Prečita pismo tov. Doberšeka, ki prosi za dopust za zboro-vanja. Nato podaje tov. predsednik obširno poročilo o seji širjega sosveta pov. UJU Ljubljana z dne 5. januarja 1930. v Celju. Ob-razloži članstvu zadevo tov. Pahorja in drug. kontra pov. UJU Ljubljana, ki se je obrav-navala na tej seji. Članstvo se strinja s skle-pom odbora: Zadeva naj se čimprej likvidira in se naj vse naše moči koncentrirajo za do-sego izboljšanja našega gmotnega položaja.

Kritika tov. Pahorja in drug. je osebnostna in jo odklanja kot resno stanov-sko b. zadevo. Osebnostne zadeve naj se osebno rešujejo. — Prečita se dopis pov. UJU Ljub-ljana, ki poziva društva, naj pošljejo predloge za pravilnik k zakonu za osnovne šole. Odbor je na svoji seji sklenil, naj se pov. UJU Ljub-ljana drži pri svojih predlogih osnutka šol-skega zakona, ki se je odobrila na seji širjega sosveta na Zidanem mostu.

II. **Samoizobrazba in izvenšolsko delo:** Tov. Vreček konstatira, da se je polotilo uč-iteljstva malodušje za izvenšolsko delo. Po-

udarja pa, da je nujno potrebno vztrajati, po-kazati moramo, da smo delali tudi takrat, ko smo bili gmotno najslabši. Tov. Ledinek pro-si, da se formulirajo statistike o izvenšolskem delu vrnejo čimprej. Statistika naj se objavi v »Učit. Tovarišu«. Tov. Gallob graja one člane, ki se odtegujejo delu v društvih in krožkih. Tov. Gačnik podčrtava, da se malo-kateri stan toliko in tako nesebično briga za delo v gospodarskih, kulturnih in humanitar-nih ustanovah našega naroda kakor ravno učiteljstvo in posveča mnogo časa in denarja za izobrazbo v tem pravcu.

III. **Referat tov. Ledneka:** Kmetijsko-go-spodarsko stanje Mežiške doline. Tov. Ledi-nek je v svojem referatu kot osnovo za na-daljnje razprave podal posestveno stanje ob-čine Črne kot primer, potem orisal ves razvoj od leta 1848. dalje, kako je do današnjega stanja prišlo, navajal je številke, ki so jasno govorile. Podal je tudi paralelo med stanjem gospodarstva v letih 1870. in danes. Ugotovil je, da je eden glavnih vzrokov sedanjega kri-tičnega stanja kmeta ta, ker se peča z pride-lovanjem gospodarskih artiklov, ki v naših razmerah niso rentabilni.

V debato so posegli tovariši: Mihev, Si-mon, Gallob, Grafenauer, Sokol in Gačnik ter tovariši Ledinekova in Pavčičeva. Vsi so konstatirali, da je kmet našega kraja za di-rektno izobrazbo nedostopen, kar jasno ka-žejo poskusi z gospodinjstvo-kmetijsko nada-ljevalno šolo. Edna pot do njega je še mo-goča potom gospodarskih ustanov — poseb-no kmetijskega zadružništva.

Članstvo se je izrazilo, da bi se današnje predavanje nadaljevalo pri prihodnjih zboro-vanjih, ker je to vprašanje, sredi katerega mi živimo in je nujno potrebno, da o tem raz-pravljamo.

RESOLUCIJA

učiteljskega društva za Mežiško dolino spre-jeta na zborovanju dne 11. januarja 1930. na Poljani.

Obsojamo vse tiste tovariše, ki so v času, ko se je delalo na najnovejšem šolskem za-konu in se je tudi reševalo gmotno vprašanje učiteljstva, rovarili proti poverjeništvu Ljub-ljana, v Beogradu pa proti izvršnemu odboru z malenkostnimi uprav otročiji argumenti in so s tem povzročili, da poverjeništvu in Izvršni odbor nista mogla posvetiti vseh svo-jih moči reševanju raznih šolskih zadev, pred-vsem pa delu na izboljšanju gmotnega polo-žaja učiteljstva. Vsled notranjih bojov se je prezrlo zbiranje podatkov o izvenšolskem delovanju.

Poverjeništvu, oziroma Izvršni odbor tudi nista dovolj izčrpno informirala merodajne faktorje o važnosti učiteljevega šolskega de-la, prav posebno nacionalne vzgoje. Opozorilo se ni na razne krajevne razmere, posebno na industrijske kraje, kjer so življenske pri-like izvanredno drage in je učitelj slabše pla-čan kot navaden pisar z osnovnošolsko iz-obrazbo; plača poročene učiteljice pa je še mnogo slabša. Narod ceni učitelja tudi po njegovem gmotnem položaju, ker le po plači ceni važnost in delo — narod po trgih in me-stih učitelja pomiluje in omalovažuje tudi njegovo nacionalno delo v in izven šole.

Gallob, t. č. preds. Ledinek Miloš, t. č. tajnik.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popravljanje tudi obračanja garde-robe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

REKLAMNA PRODAJA!

blaga za površnike,
obleke, plašče itd.

20% PRIHRANITE IN SE VEČI
NOVAKU
LJUBLJANA
KONGRESNI
TRG ŠTEV. 15

Primerna ter koristna darila
so samo

Gritzner in Adler

šivalni stroj in kolo ter pisalni
stroj URANIA. Najboljši mate-
rijal in lepa optima samo pri

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

Telefon 2913 blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913
Za šolo in učiteljstvo poseben popust.

Hotel „TRATNIK“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

priporoča lepe zračne sobe

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač,
galanterijskega bla-
ga in gramofo-
nov, kakor tudi
žepnih predmetov
in raznih kovčegov.

L. C. Smith-Standard 8

najmodernejši pisalni stroj
na zalogi pri trdki

Lud. Baraga // Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

za
plesno sezono
AL SKABERNE